AKBABA

Nuri Demirağ — Gel, yolunu aydınlatayım!

Doktorların Kavgası

Bizim Babıâli yokuşundaki ediblerin kavgası, yine aynı yokuşun başındaki tabiplere de sirayet etti. Etibba odasında birbirlerine girdiler: Nerdeyse M. Kemal Öke makasını, neşterini alıp işi amelî bir şekilde halledivercekti.

Son zamanlarda, her yemeğe ekilen tuz gibi, her bahse karışan Demokrasi, bu tababet kavgasına da karıştı. Tellal kullandığı için, adı matbuatın tefine konup tellal edilen bir doktor:

— Bu nasıl Demokrasi ?!.

Diye bağırıyor.

Anlaşılan, hekimlerin de bir Ahmed Emin'i var!

Yalnız şunu merak ediyorum: Acaba uyuz gibi, kuduz gibi, kavga da sarî hastalıklardan mıdır?.. Öyle ise, cümlesine geçmiş olsun!

Bu hekimler kavgası, bana meşhur Alain'in bir fıkrasını hatırlattı.

Mütefekkir Fransız edibi der ki:

Eski günlerin hekimi ne sevimli bir kara gün dostuydu. Civarda biri hastalanınca ona haber gönderirdiler. Geniş kenarlı siyah şapkasını başına giyer, makferlanını omuzuna atar ve emektar bir eşeğin çektiği minimini arabasına atlayıp dizginleri eline alırdı.

Hastanın evinde onu mübarek bir aile dostu gibi sevinçle karşılardılar. Yüzler gülümser, iniltiler hafiflerdi.

Bu hekimin ne dinleme borusu vardı, ne tansiyon âleti. Reçete yazmaz, dağlardan kendi eliyle topladığı otları kaynatır, şifa uman hastasına içirirdi.

Çıkarken, makferlanının cebine birşeyler koyardılar. Fakat, utangaç bir elden dökülen bu birkaç damla, daha evvel uğradığı evlerden verilenlere karışır, kimin ne koyduğu bilinmez olurdu...

Hatırımda kaldığına göre, fıkra, doktorun yüzündeki evliya huzurunu çizen bir cümle ile biter.

***

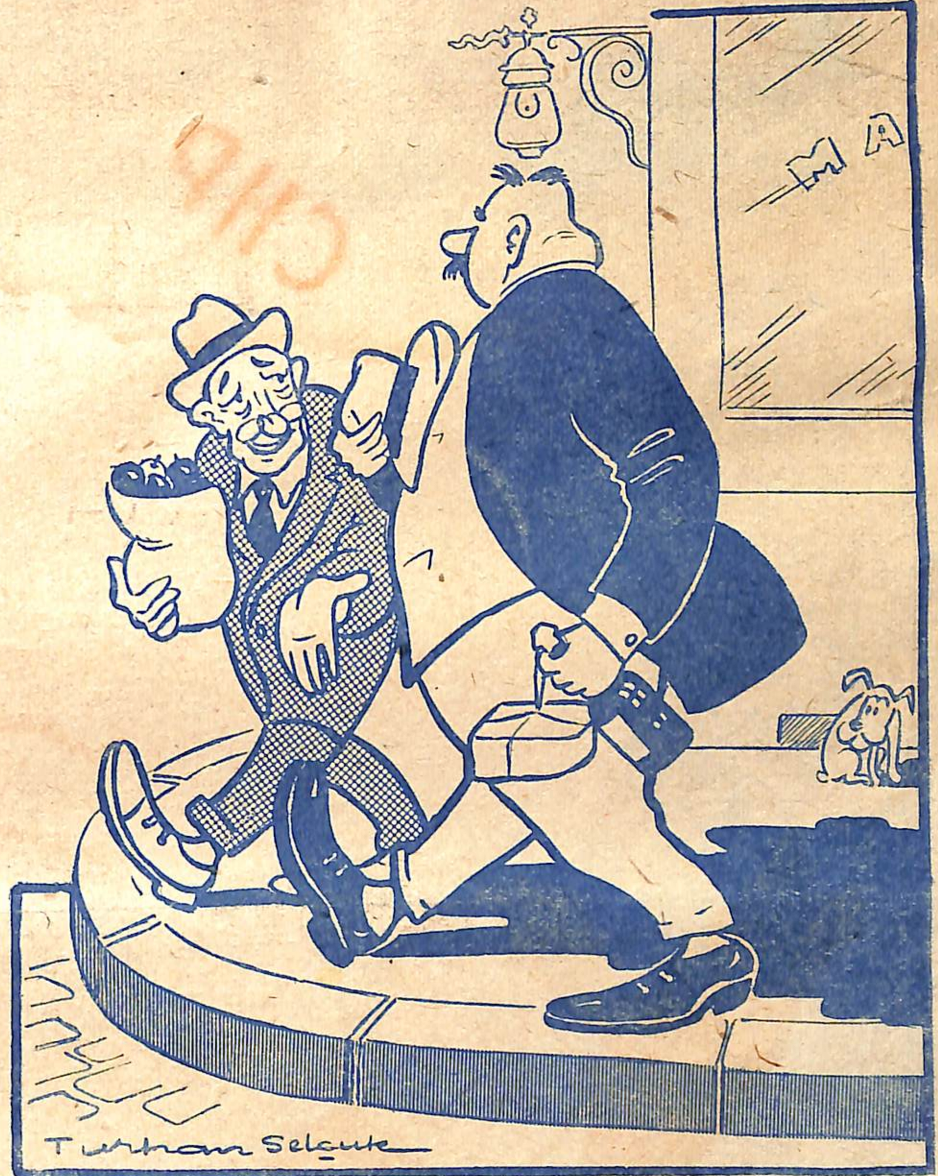
Şimdi, emektar eşeğin çektiği tahta arabanın yerinde, pırıl pırıl bir otomobil duruyor. Ahşap ahır beton garaj olmuştur. Hekime doktor diyoruz ve artık o da solgun bir mumun aydınlattığı, türbeye benzer bir kulübede değil, billûrlarından ışıklar çağlayan avizelerle süslü bir apartımanda oturuyor.

1945 modeli doktor, veli değil, artık insandır.

Ve her insan gibi kavga da eder:

Hayat kavgası!

Çimdik

— Tan'ın 29 Ekim sayısını göremedim... Acaba Sabiha Sertel neler yazmış?
— Ben gördüm: Bayram şerefine bayrakları açmış!..

— Vatan gazetesini okudun mu?. Ahmet Emin: "Ankarada Cumhuriyet balosuna gittim, kimse bana çatmadı,, diye şaşıyor...
— Yuh... baloyu baloz mu sanmış be!..

AKBABA

Yıl : 23 — Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Yusuf Ziya Ortaç — Sayı : 85

ESKİ VE YENİ İSTANBUL

Dün, bakır kızılı ve zümrüt yeşili bir güz içinde İstanbulu dolaştım: Kıztaşından Marmarayı seyrederek; kaplamaları çürümüş, siyah kiremitli evler arasında çocukluğumun hâtıra olmuş uzak türkülerini dinliyerek...

Tevekkül, bu mahallelerin halkı olmuştur: Piposuz delikanlıları, manikürsüz tazeleri, radyosuz, elektriksiz ve halâ kafesli evlerile...

Dünya ile ahret, biribirinden ayrılalı gerçi yirmi iki yıl oldu. Fakat eski İstanbulda beşikle mezar henüz koyun koyunadır: Kundağından yeni çıkmış çocuklar, cedlerinin kavuklu taşlarına binmiş, ölüler diyarında at koşturuyorlar!

Manav dükkânları gördüm: Sermayesi bir küfe ayva ile bir tabla muşmuladan ibaret!

Bir karaborsacı karısının eli gibi, altın parmakları sarkan mvz ve al yanakları parlayan elma, bu semtin yabancısıdır!

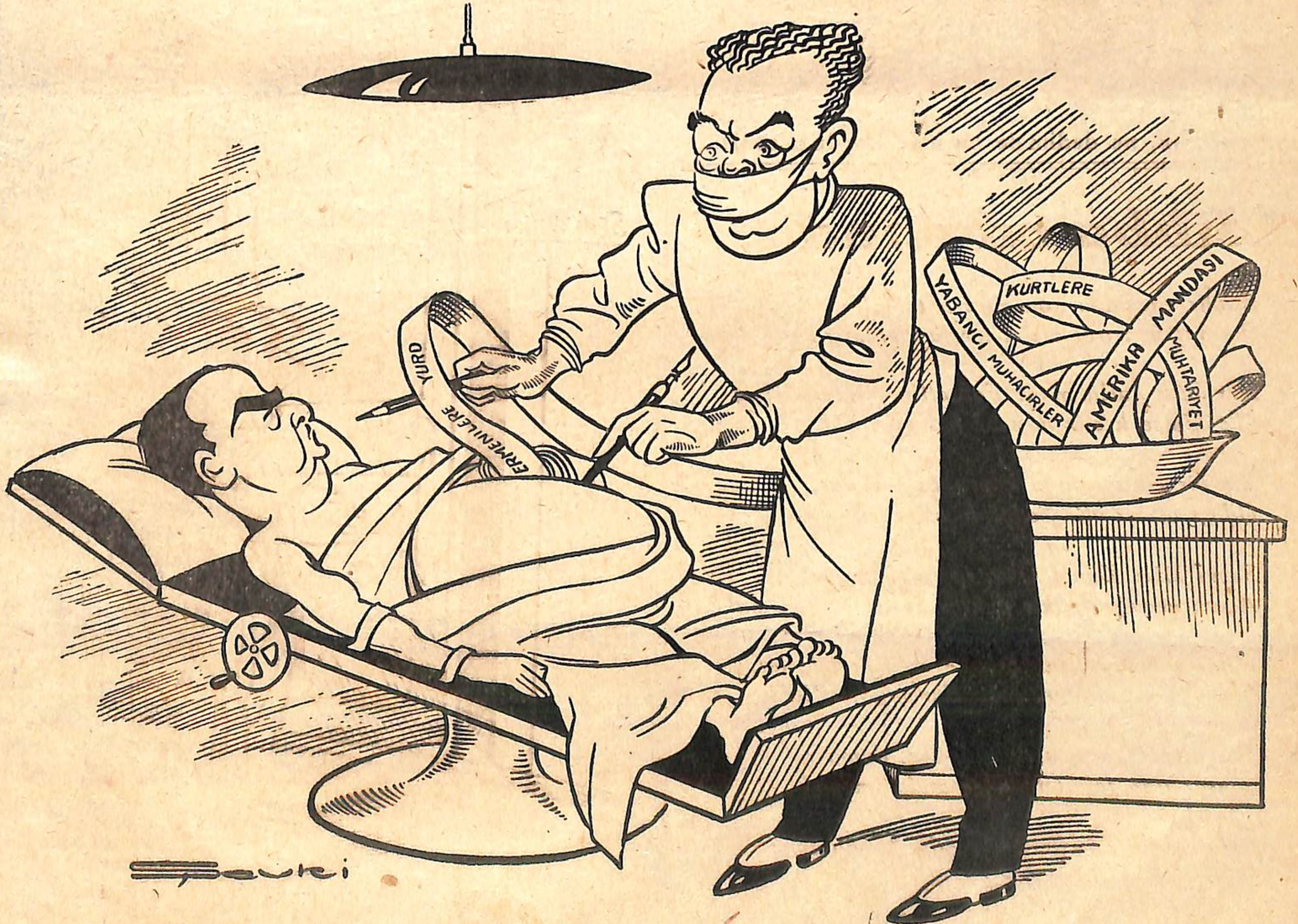
Asâsile yolunu araştırarak Yunus Emreden ilâhiler okuyan, kırk yıl evvelki mahallemizin ihtiyar dilencilerine ve akşam ezanına koşan yarı ruh olmuş, nur yüzlü, şeffaf vücutlu ihtiyarlara yine bu sokaklarda rasgeldim!

***

Fatih - Herbiye tramvayında, gözlerimi alan ışıklarla uyandığım zaman, zafer anıtını geçiyorduk...

Meğer Lûtfi Kırdarın İstanbulu Taksimden Nişantaşına kadarmış!

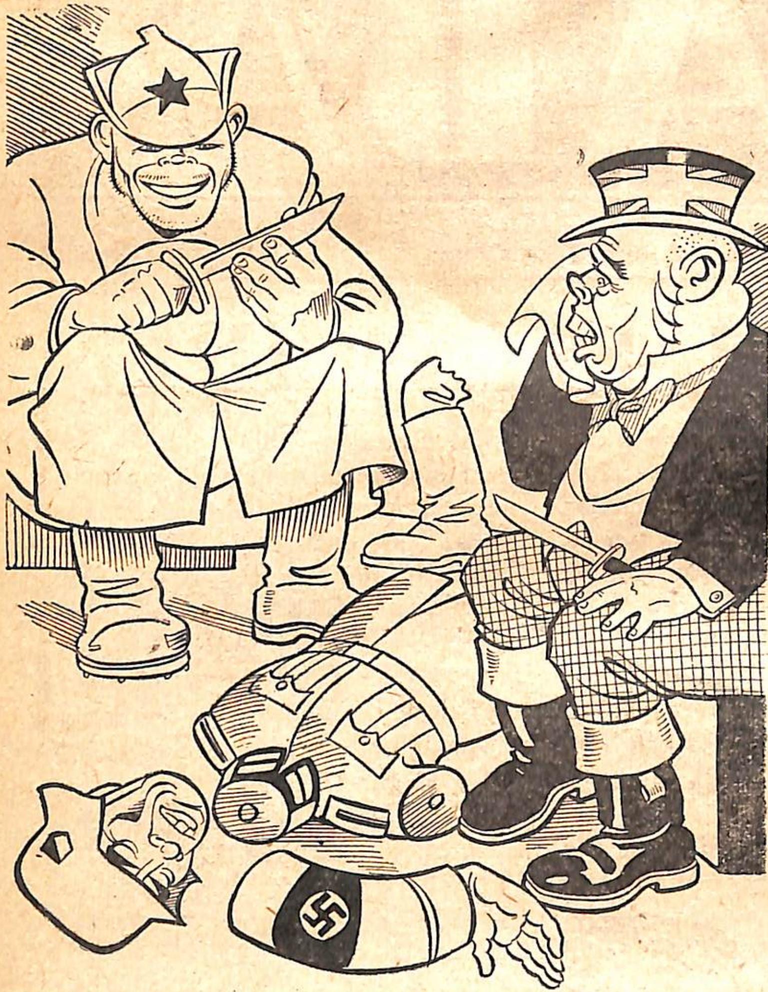
Yusuf Ziya ORTAÇ

Otopsi!

Falih Rıfkı Atay — Vay vay vay vaaay... İçi neler doluymuş!

Gazetelerden: Bevin, Almanyayı parçaladığımıza fena ettik, dedi.

İngiliz — Ah, ne dedim de bu hale koydum seni!..

Etibba odasında

Etibba odasında konuşurken tabipler,
Parmağını ısırdı bizim meşhur edipler!

Narkotik kullanmasa Fahrettin Kerim Gökay
Hiç kimse kestiremez ne hal alırdı olay!

Bir bir çıktı ortaya kuyruktaki acılar,
Odayı altüst etti Sedat Kumbaracılar.

Sayın Mim Kemal Öke, raporu okumadan
Adam yemeğe kalktı doktor Semih Sümerman!

Havada dolaşırken "Sus be sefil herif!„ ler,
Sustu Âkıl hocalar, şaştı Ekrem Şerif'ler!

Sandalyeler uçuştu, katıldı toz, dumana..
Simsarcılar geldiler en sonunda imana!

Dehrî!.. Bu dâvalara verebilmek için son:
Etibba odasında lâzım dezenfeksiyon!

Dehrî-i Zaman

KAPTAN KIRDAR'la Konuşma!

Belediye, Kadıköy, Adalar, Boğaziçi vapurlarının işletme hakkını istiyormuş..

Gazetelerde bu havadisi görünce hemen telefona sarıldım:

— Kimsiniz?..

— Abidin Dav'er...

— Tebrik ederim üstat...

— Hayrola?,. Münhallerden birine namzet mi gösterilmişim?..

— Hayır, daha mühim!

— Yeni bir Avrupa, yahut Amerika seyahati mi var?

— Daha, daha mühim: Belediye, Denizyollarının vapurlarını alıyormuş...

— Evet, öyle bir rivayet var...

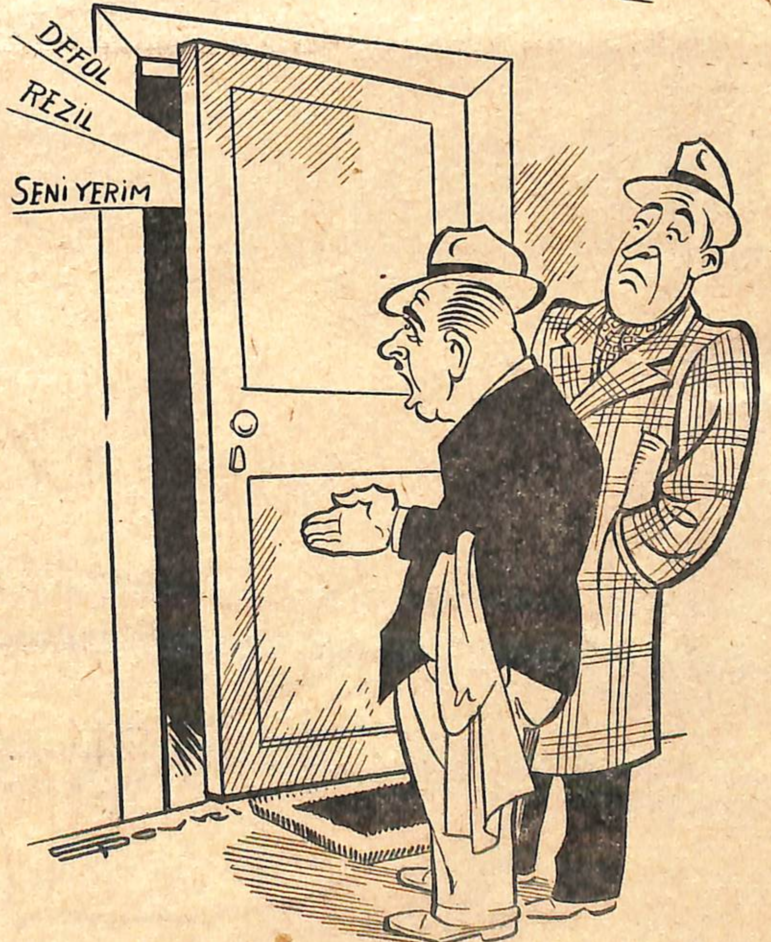
— Eh, tabiî bu rivayet doğru çıkarsa kaptan paşalığa sizden lâyığı bulunmaz. Onun için...

Üstat sözümü kesti:

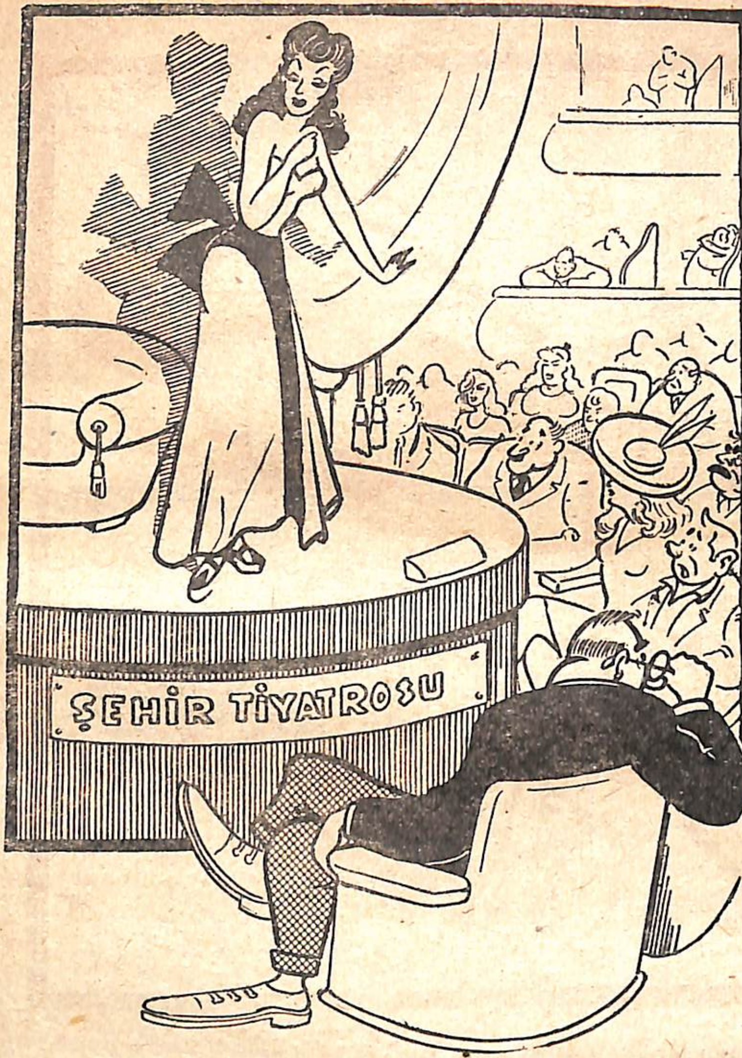
— Azizim, ben şimdi «Alman denizaltıları harbi nasıl kaybettiler» isimli mutat makalemi yazıyorum. Ondan sonra «Bayrağa Saygı» başlıklı mutat fıkramı yazacağım. Konuşmağa hiç vaktim yok!

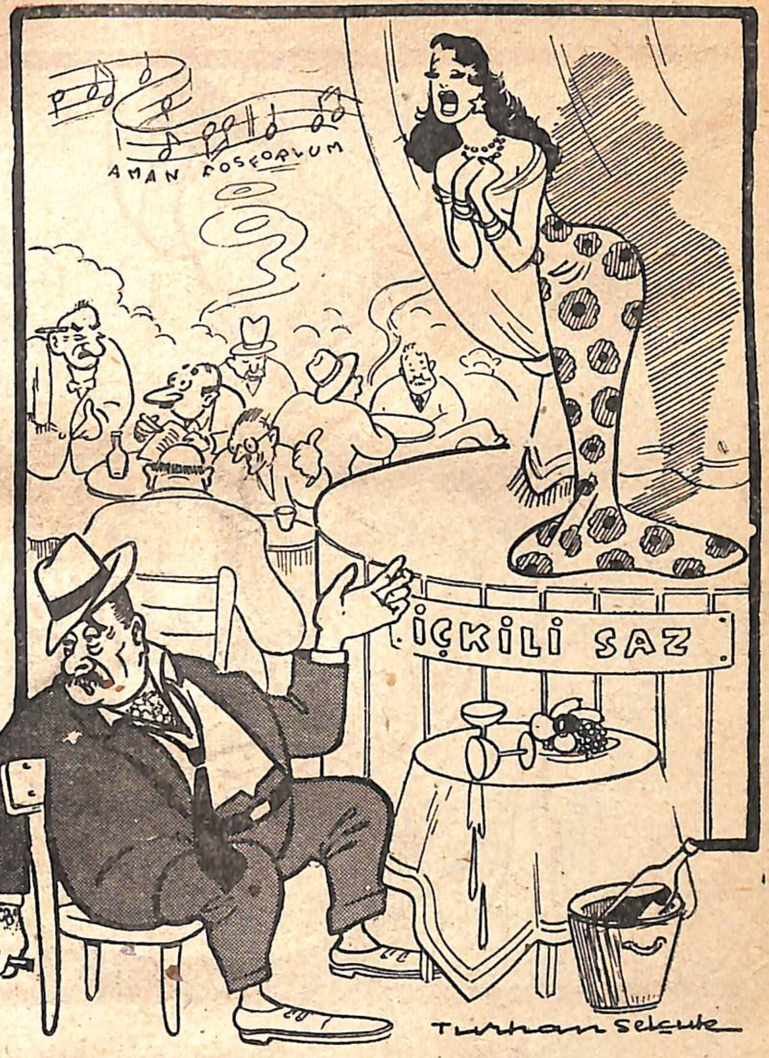
— Peki, kimden malûmat istiyeyim?

— Doğrudan doğruya Validen...

— Dur, dur... Galiba yanlışlıkla Etibba Odasına geldik!..

Sanat piyasası!

Sarhoş — Bir de içkinin aleyhinde bulunurlar... Sizin bir ayda verdiğiniz iki yüz lirayı, biz yıldızlarımıza bir gecede veriyoruz Bayım!..

— Canım, valimizin adı Kırdar. Deniz işlerine karışır mı hiç?..

— Sen ismine bakma.. Sudan işlerle uşraşmayı pek sever!

Telefonu kapayıp vilâyetin yolunu tuttum. Kapıda polis ve hademe önlediler!

— Kimi istiyorsunuz?

— Vali Beyefendiyi...

— Meşguldür, göremezsiniz!

Çaresiz «görünmeyen adam» olmanın sırrından faydalanarak anahtar deliğinden içeri süzüldüm.

Sayın valimiz, başında bir denizci kasketi, ayağında beyaz pantalon, sırtında altın düğmeli bir lâcivert ceket, masa başında, elinde kalem, beyaz bir kâğıda vapur resimleri çiziyordu.

— Kolay gele efendim... Birden sıçradı:

— Ay, siz misiniz?.. Teşekkür ederim... Yeni teşebbüsümüz dolayısile bazı pilânlar hazırlıyordum...

— Çok güzel. Ben de sizden onu soracaktım: Kadıköy, Adalar ve Boğaz içi vapurlarını alırsanız neler yapmak niyetindesiniz?

— Çok, pek çok şeyler.. Evvelâ bunları kara nakliyesinde kullanmakla kalmamayı düşünüyorum. Meselâ, kışın Ada seferleri tenha olduğu için bu gemilerden bir kısmını, tekerlek takarak, şehir içinde otobüs, tramvay gibi kullanabiliriz... Değil mi?

— Mükemmel fikir! Başka?..

— Başka, bir kısmını da mesken buhranına karşı, kıyılara bağlayıp kamara kamara kiraya vermeyi düşünüyorum...

— Oooh, bu daha âlâ!

— Sonra, bütün vapurlara, Bayraklı'da olduğu gibi birer içki büfesi, birer Amerikan-bar yaptırmak fikrindeyim. Taksim gazinosunun müdürü Leblebi Mehmet toptan bu işe talip!

— Bundan ne gibi bir fayda umuyorsunuz?

— Bir değil, iki fayda: Hem Tekel'in varidatı artar, hem de Belediyemizin!

— Bu yeni teşkilâtın başına kimleri getirmeyi düşünüyorsunuz?..

— Efendim, şimdiden müracaat edenler var: Eski Liman Şirketi Müdürü Bay Hamdi Başar ateşçiliğe talip!.. Eski Bahriye Vekili topçu İhsan Bey dümencilik istiyor!.. Mahmut Baler: «Ben karada pusulayı şaşırdım, bir kere de talihimi denizde deneyeceğim!» diyip duruyor!

— Ayrılmadan evvel bir sual daha..

— Buyurunuz?

— Bundan sonra böyle hep denizci üniformasiyle mi gezeceksiniz?..

— Hayır... Vilâyet için başka, belediye için başka, tramvaz için başka, elektrik için başka, Denizyolları için başka birer kıyafet düşünüyorum...

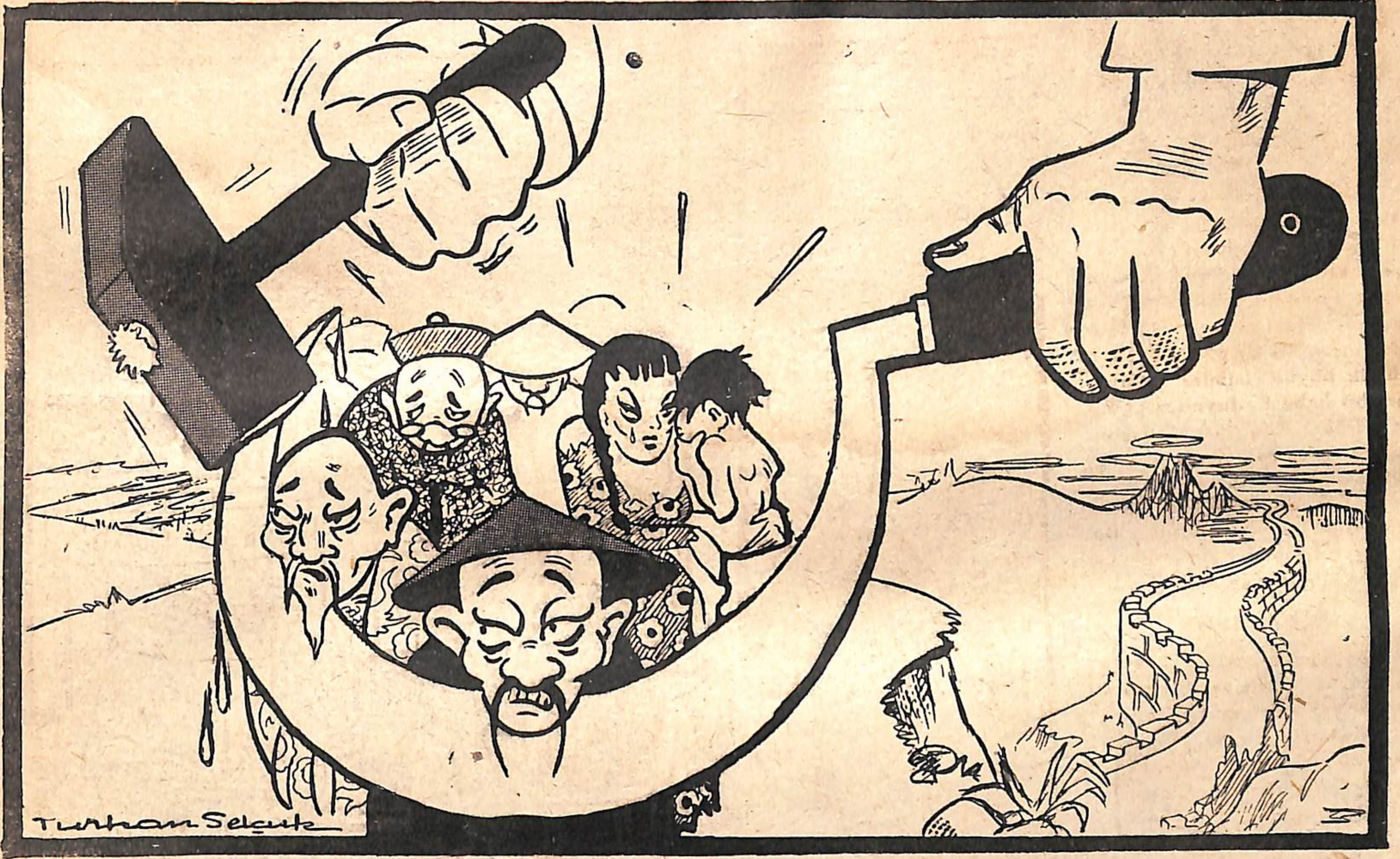
— Ya Sular İdaresi için?

— Onun için bir şemsiye almak kâfi... Malûm ya, yağmur duasına çıkmaktan başka çare kalmadı.

Sayın Kırdara, verdikleri malûmattan dolayı teşekkür ederek ayrıldım

Görünmiyen Adam

Gazetelerden: Ruslar, Japonlardan aldıkları silâhları Çin komünistlerine veriyorlar...

Komünizm — Biraz da ben doğrayım!...

Dile, Dilsizlere, Dillilere Dair!..

Dil bahsi yine dillere destan oldu. Yıllarca susanlar — mevsimsiz öten bülbüller gibi — birdenbire dile geldiler. Bazıları, dilinin altında bir şeyler dolaştırıyor. Bazıları:

Dilimle uğradığım derde ben, bu âlemde
Ne bülbül uğradı ne tûti - i şeker - güftar!

Deyip dilini tutuyor. Bazıları ise, tatlı dil güler yüzle murâda ermek niyetinde. Sanki lisan - ı hal ile:

Dil - i vîrânımı yapsan da yıkılsam gitsem!

diyor...

Allah kimseyi şaşırtıp ta dile düşürmesin: Dil Kurultayında dilbazlıkların envaını yapan ve bu sayede külâh - ı intihabı kapan son Köprülü, şimdi Ahmed Emin Yalmanla dil birliği etmişe benzemektedir.

Şimdilik muhalefet erbabının:

Uyduk dil - i dîvâneye, dil uydu havâye!

Diyen şairden farkı yok: Çoğu havaya, hem de siyaset havasına uymuş görünüyor.

Bu arada, ordinaryüs profesör Ali Fuat Başgil gibi dili dolaşanlar da yok değil. Koca üstadın meğer:

Vîrân olası hânede evlâd - ü ayal var!

mısraına bile dili dönmüyormuş. Cumhuriyette çıkan makalesinde: [Dil inkılâbına vaktile itiraz edemedik.. Ne yapalım: «Hanemizde evlât - ü âyalimiz var!] gibi sözlerle şecaat arzediyor!

Bir üniversite profesörünün, hem de ordinaryüs profesörünün bu ilmî cesaretine — ilmî vukufu kadar — pes dedik!

Bu dil bahsi, temenni edelim ki tanıdığımız nice dilsizleri dile getirsin. Okuduklarımız, işittiklerimiz karşısında hayretten küçük dilimizi yutmak bahasına bile olsa!

Mehmed Akif'in hakkı varmış:

Ötüyor her taşın üstünde birer dilli düdük,
Kaplamış dinliyor etrafını yüzlerce hödük!

Akbaba

BİLMECE

Sorma: İnsan mı, İn mi, Cin mi, o ne?

Bir karış boyda bin kulaç fitne!

[İşbu bilmeceyi doğru halledene Ahmet Emin Yalmanın bir fotoğrafı hediye edilecektir.]

ŞAMAR

HASTA

İzmirli bir kibar ve zengin bayan İstanbulda öteberi aşırdıktan sonra yakalanmış. Meğer hatuncağız zaten İzmirden böyle hırsızlık yüzünden kaçmışmış. Bazı gazetelerimizin ilim merakile kleptomani diye büyük büyük isimler taktıkları bu haberi duyunca sabıkalılardan Kör İhsan ellerini havaya kaldırdı, sunturlu bir küfür savurduktan sonra:

— Hay dinini... dedi, biz de fakrüddarjan yüzünden bu b... yiyoruz ama adımız hep yine sabıkalı Kör İhsan!

5000 Lira

Bir Yahudi oğlanı sokakta beş bin lira bulmuş. Bir müddet halâda sakladıktan sonra iş meydana çıkmış. Yahudi ailesi birbirine girmişler: Paylaşmak mümkün olamamış. İş polise aksetmiş.

Karakolda, komiser sordu:

— Yahu.. Beş bin lira için tekmil aile halkı birbirinize girmekten utanmadınız mı?

Aile reisi, acıyarak komisere baktı:

— Af buyurun bay komiser, dedi, siz ya beşbin liranın ne olduğunu bilmiyorsunuz, yahutta Yahudinin ne demek olduğunu!

Troleybüs

— Aman, buna pek memnun oldum. Tam bize göre bir şey..

— Nedir o?

— Tramvay ve otobüs yerine treloybüs işliyecekmiş..

— Ne demek biliyor musun?

— Yoo.,.

— Raysız tramvay demek..

— Canım, ne olursa olsun.. Adı tam bize göre: tarelelliye pek benziyor..

Dil

— Fuad Köprülünün dil yazısını okumadın mı?

— Hayır..

— Fevkalâde şeyler söylüyor.

— Şaşmam. Üstat dil mütehassısıdır. Söyliyecek zamanda susmasını, susacak zamanda söylemesini gayet iyi bilir!

Gazetelerden: Rusya, İtalyadan 100 milyon İngiliz lirası tazminat istiyor!

Rus — Sökül paraları!..

SELMİN AYRILDI

Selmin, son zamanlarda kocası Avninin hallerinden yine şüphelenmeğe başlamıştı. Nihayet, yeni metresinin ona yazdığı mektubu gözlerile gördü, üzerine hıyanet ettiğine tamamile kani oldu. Zaten, bu, birinci defa değildi ki!.. Yedi senedir, «ha bugün, ha yarın uslanacak!» diye bekleyip durmuştu. Ne gürültüler koparmadı, ne mücadelelere girişmedi. Hattâ intihara bile teşebbüs etti. Ne yazık ki, hiç birinin tesiri, faydası görülmedi.

Artık bu sefer, katî kararını verdi: Ayrılacak!

Bir sabah erkenden kalktı, doğru karı koca dâvaları mütehassısı meşhur avukat Fikri Çıtak'ın yazıhanesinin yolunu tuttu. Evvelden telefon edip randevu almış olduğu için bekleme salonunda fazla vakit geçirmeden çalışma odasına girdi. Fikriyi uzaktan tanırdı. Kır saçlı, uzun boylu, mat yüzlü bir adamdı. Balolarda, eğlence yerlerinde kadınlar onu:

— Aman ne çapkın adam!

Diye aralarında birbirlerine gösterirlerdi. Fakat Selmin şu anda böyle şeyleri düşünecek bir durumda değildi. Avukatın yüzüne dikkatli bile bakmadan masasına bitişik geniş maroken koltuğa oturdu. Hayır, oturmadı, halsizlikten ve heyecandan yığıldı. Bir iki dakika nefes alıp dinlendikten sonra lâkırdıya girişmek istedi. Fakat ürkek görünüyordu. Sesinde çok hazin ve ağlamaklı bir eda seziliyordu:

— Ah.. Beyefendi, başıma gelen felâketi anlatmağa başlıyacağımı bilmiyorum.. Affediniz.. Çok perişan bir haldeyim..

Avukat ayağa kalktı. Cebinden çıkardığı bir gümüş zinciri, ucundaki anahtarı avucunda tutarak parmağında fırıl fırıl döndürerek odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya koyuldu. Yüzünde tatlı bir tebessümle:

— O halde hanımefendi, dedi, bendeniz şimdiye kadar görüp geçirdiğim tecrübelerden faydalanarak size yardım edeyim.. Yalnız çok rica ederim, hiçbir noktayı gizlemeden, değiştirmeden gerçeği olduğu gibi söylemeğe çalışınız!

— Peki efendim..

Selmin hanım, böyle bir teklif karşısında azıcık sükûn bulmuş, rahatlamıştı. Onun için zarif ve yeni bir çift iskarpinin süslediği ayaklarını ileriye doğru uzattı. Tülden daha ince açık bej ipek çorapların kucakladığı muntazam bacakları bu hareket neticesinde tamamile meydana çıktı.

— Müsaadenizle!

Diyerek ve Fikrinin yüzüne tatlı bir nazar fırlatarak başındaki derandalı şapkayı çıkardı. Önce kahve rangi tayörünün ceketini bir boyun hareketile geriye doğru silktikten sonra bülûzunun yakasını gevşetti. Göğsünün sağlı sollu iki tarafındaki hafif yuvarlaklık parıl parıl parıldayan beyaz krep satenin üzerinde tatlı inhinalar vücuda getiriyordu. Fikri, Selminin bakışına ikinci bir gülümseme ile mukabele ederek sözüne devam etti:

— Hanımefendi, size karşı bütün müekkillerimden ayrı bir alâka ve bağlılık hissi duyduğumun her halde siz de farkındasınız zannederim.. Çünkü vaziyetinizin cidden müşkül olduğunu takdir ediyorum. Zevcinizin, sizin gibi güzel, şık, zeki ve aynı zamanda iyi huylu bir eşi varken bu türlü rezaletler yapması büyük bir haksızlıktır doğrusu.. Yalnız bir noktayı açıkça itiraf etmenizi rica edebilir miyim hanımefendi.. Cidden ayrılmayı göze aldınız mı? Sonra pişman olur, mahkeme, hâkim huzurunda dâvanızdan vaz geçerseniz ikimiz de küçük düşeriz. Eğer uzlaşmak imkânınız varsa, hâkimden evvel ben teklif ediyorum, derhal dönüp evinize gidiniz ve kocanızla barışınız!

Selmin başını koltuğun gerisine dayayıp enerjik bir tavır takındı. Kumral saçlarının gerisi böyle bir tazyike maruz kalınca iki taraftan kabardı:

— Hayır beyefendi,dedi, merak etmeyiniz.. Sözüm sözdür. Ayrılacağım...Hattâ kabil olsa şu dakikada..

— Peki hanımefendi.. Affedersiniz, şimdi alelusul sorulması icabeden sualleri sorayım ki dâvaya girişmek için lâzım gelen malûmatı toplayayım.. Zevciniz beyefendi ne ile meşguller..

— Ne ile meşgul olacaklar.. Gece gündüz bir takım şıllıkların peşinde gezip dolaşmakla..

Fikri gülerek Selmin'in tam karşısına gelip durdu. Gözlerini genç kadının bal rengi gözlerine dikerek:

— İyi anlatamadım hanımefendi, dedi.. «Ne ile meşgul?» sorusundan maksadım «Ne iş yaparlar» idi..

— Ha.. Mesleği mi?. Ticaret.. Fakat şu sırada malûm ya.. Piyasada dehşetli bir durgunluk var.. Fazla işi yok.. Vaktini hovardalıkla geçiriyor..

— Son defa size hıyanet ettiğine nasıl kanaat getirdiniz?

— Cebinde bulduğum bir mektupla.. Ah, bilseniz o mektubun içinde neler yoktu... Ama, hep aşağılık ve bayağı tâbirler.. Ah benim cici tontonum! Tombul yanaklarından şapır şapır

YAPI ve KREDİ BANKASI A. Ş.
de
CUMHURİYET'in
Eseridir.
★
DOĞAN
SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ
Gözlerini
Cumhuriyet Çağında
Hayata açtı.

öperim, falan gibi şeyler.. Şu dünyada ne âdi kadınlar var!.

— Lâkin, bu mektup mahkemede lehimize bir karar almaya kâfi gelmez!

— Ama, bunları yazan kadının mektubunun altında koskoca bir de imzası var..

— Olsun.. Avni bey, imza sahibinin kendisinin samimî bir arkadaşı olduğunu iddia edebilir.

— İlâhi beyefendi, hiçbir erkeğin kadından — muayyen maksatlar gütmeden — samimî arkadaşı olur mu? Olsa da ona böyle şeyler yazabilir mi?

— Devrimizin asrî bayanları işi şakaya bozarak şöyle böyle tanıdıkları erkeklere pek âlâ bu şekilde takılıyorlar.

— O halde, sizin fikrinize göre bu mektup beni Avniden ayırtmıya kâfi bir sebep teşkil etmiyecek demek?

Avukat Fikri Çıtak bir iki dakika düşündükten sonra kafasını geriye doğru salladı:

— Teessüfle söyliyeyim ki, hayır!,

— Peki.. ne yapmalı, siz bana bir akıl öğretin.. Avniden mutlaka intikam almak, yaptıklarını onun burnundan fitil fitil getirmek istiyorum..

— Telâş etmeyiniz, Selmin hanımefendi, her şeyin usulü, yolu var.. Onu suç üzerinde yakalamıya gayret ederiz.

Selmin hanım, sağ elini, işaret parmağını ötekilerden ayırıp dikerek, yukarıya kaldırdı:

— Hah.. dedi, şimdi ben de bunu istiyorum ya.. Fakat onu suç üstünde nasıl yakalamalı?.. Ah, o ne sinsidir, ne kurnazdır..

Fikri Çıtak yılışık bir tebessümle dudaklarını yaydı:

— Ben icabeden tertibatı alırım hanımefendi, yalnız iyi düşünün, suç üstünde yakalanma Avni beyin ağır bir cezaya çarpılmasına sebebolabilir.

— Azizim, bereket versin şu içkiyi Tekel satıyor...
— Öyle azizim.. Ya çift el satsa halimiz ne olurdu?!

Selmin hanımın bal rengi gözleri hüzün ve teessür izleriyle gölgelendi:

— Hayır.. hayır, dedi, yedi yıllık kocamın ağır cezaya çarpıldığını istemem doğrusu.. İlk zamanlarda beni çok sevmiş.. benim için büyük fedakârlıklar yapmıştır..

Fikri, tekrar masasının başına geçip oturdu. Önündeki bloknotun üzerine eline aldığı yarısı maviya yarısı kırmızıya boyanmış renkli kalemle bir takım acaip çizgiler çizmeğe koyuldu. Zihni başka bir noktaya takılı cevap verdi:

— Bakın, gördünüz mü, ince ruhunuz, şefkatli kalbiniz, size hıyanet eden kocanıza hâlâ acıyor.. Demek ki onu bilmiyerek ve istemiyerek sevmekte devam ediyorsunuz..

Selminin vücudundan galiba bir ürperme geçmiş olacak ki silkinerek ayağa kalktı:

— Hayır, emin olun, sevmiyorum, fakat, bilmiyorum bütün kadınların kalbi böyle yumuşak mıdır, yufka mıdır?.. Onu hapisanenin karanlık bir köşesinde demir parmaklıkların arkasından göğü, dışarıyı boynu bükük seyrederken görüyor gibiyim de.. Demek, bu iş olamıyacak.. Avniden ayrılamıyacağım. Yalnız, müsaadenizi almadan evvel size bir sual soracağım.. Siz meselâ benim yerimde bir kadın olsaydınız.. Kocası tarafından aldatılmış bir kadın.. Bu vaziyet karşısında ne yapardınız?

Fikri Çıtak'ın boynu büküldü, gözleri karşıki duvarın muayyen bir noktasına dikildi:

— Vallahi, ne bileyim hanımefendi, belki de ayniyle mukabele ederek intikam almak hevesine kapılabilirdim.

Selminin gözleri ve ağzı hayretle açıldı:

— Sahi mi söylüyorsunuz, beyefendi..

— ?!!

— Yo..o.. beyefendi, ben o çeşit kadınlardan değilim..

— Pek âlâ hanımefendiciğim darılmayınız.. Madem ki tavsiyem hoşunuza gitmedi, siz nasıl münasip görürseniz öyle hareket ediniz!. Ne var ki, buraya gelip benimle görüşmekle derdiniz tazelendi.. Yarım saattir, şurada, gözümün önünde üzüldünüz, heyecanlandınız.. Azıcık sinirlerinizi yatıştırıp ondan sonra bir karar vermeliyiz. Sarıyer mahkemesinde tam on birde bir dâvam var.. Oraya gitmeğe mecburum.. Benzin tahdidatının başladığı gündenberi taksiye çevirdiğim otomobilim kapının önünde bekliyor.. Arzu ederseniz Boğaza birlikte uzanalım. Azıcık hava alır, derhal açılırsınız.. Daha salim bir fikirle düşünebilirsiniz..

Selmin irkilir gibi hareket yaptı:

— A.. a.. Beyefendi, siz deli misiz? Bizi beraber görenler ne derler?

— Hiçbir şey diyemezler.. Ben sizin avukatınızım. Dâvamızı kazanmak yolunda birlikte her yere gider, her türlü tertibatı alabiliriz..

Selmin bir saniye düşündükten sonra:

— O da var ya dedi.

Bir hafta sonra Selmin hanım ayrıldı. Fakat kocasından değil.. Kocasına sadakattan!

—A. Hidayet Reel

Meğer Sevmek

Tefrika No. 2

Yazan : A. H. Reel

— Evlâdım, dedi, Fayık Beyi yeni tanıyormuş gibi lâf ediyorsun.. o, sanki tabiat tarafından bu işler için halkolunmuş bir insandır.. sonra Kadri, hep kendisiyle beraber.. ben de onlara nezaret etmekten bir an geri kalmıyorum.. sen, nene lâzım böyle şeylere üzülme.. rahat et ve iyi olmaya bak!

— Ne yapayım anneciğim, elimde değil, bu kadar yıl çalışmaya alışmış bir insan olduğum için böyle boş oturmaktan içim sıkılıyor.. ondan dolayı fabrikalarla alâkadar olmak istiyorum. yoksa Faik Beye itimatsızlığımdan değil.. Bir de işçilere karşı o çok sert davranıyor.. ben buna taraftar değilim.. amele de bizim gibi insandır, onları hoş tutmak, doyurmak lâzımdır.

Dürdane Hanımefendi, sağ eline boşlukta birkaç defa daire çizdirdi:

— Haydi efendi, haydi, dedi, bunlar mânasız fikirler.. sen şair veya sanatkâr mısın.. yoksa fabrika sahibi misin.. ilk gündenberi senin bu şefkat ve merhamet duygularına kapılıp ta işleri öyle idare etmiş olsaydık çoktan iflâs etmiş gitmiştik.. bereket versin bana ve Faika..

Lemi Bey ile annesi küçük yaştanberi anlaşamazlardı. Birinin ince ruhu başkalarının yoksulluğu, sefaletiyle titrer, ötekinin kurt kalbi yalnız kendisi ve etrafındakilerle alâkadar olur, muhtaçların sıkıntıları ziyadeleştikçe gururunun arttığını hisseder, hayattaki mevkiinin yükseldiğine kail olurdu.

Lemi Bey, Dürdane Hanımla aralarındaki bu uçurumun dolmıyacağını şu anda bir defa daha anlamış olduğu için boş yere münakaşayı uzatmak istemedi. Üzgün bir ses ve mağlûp bir tavırla:

— Peki, peki, dedi, bana dokunmayın da.. siz ne isterseniz onu yapın!..

Feride, delikanlının yanına yaklaşarak tatlı bakışlı, şuh bir eda ile:

— Kadriciğim, dedi, biraz benimle beraber gelir misin.. bir iki model tedarik ettim. Kulübün balosu için yapacağım elbise hakkında senin de fikrini almak istiyorum..

Eskiler, kalbdeki hisleri, ruhtaki temayülleri insan vücudunda en iyi ve en kuvvetli ifade eden vasıtaların gözler olduğunu söylemekle muhakkak ki en büyük bir gerçeği açığa vurmuşlar. Feridenin Kadriye o andaki bakışları arkadaşlık, dostluk duygularından ziyade hudutsuz bir ihtiras ve şehvetle dolu idi. Delikanlı bu tezahürlere dikkat bile etmeden kayıtsızca:

— Ha.. peki.. geliyorum!

Cevabını verdi. Tam bu sırada salonun kapısından içeri saçları itina ile toplanmış, ablak yüzlü, tombul vücudünün ön kısmı beyaz, temiz bir prostela ile örtülmüş bir hizmetçi kız girdi. Hareketlerinde telâş ve heyecan seziliyordu. Dürdane Hanımefendi:

— Ne var, Katina?

Diye sordu, hizmetçi kız titrek bir sesle:

— Hanımefendi, dedi, yanında küçük bir kızla bir kadın geldi, Faik Beyi görmek istiyor. Feride nedense, birden modeli, elbiseyi, Kadriyi unutmuş. Bütün dikkatini bu mükâlemeye vermişti. Katina sözünü bitirir bitirmez Faik Beye mânalı bir nazar fırlatarak mırıldandı:

— Ha.. evet, gelirken kapıda karşılaştığımız kadınla çocuk olacak!..

Faik Bey kaşlarını çattı:

— Bu Recep hayvanı da adam olmaz, dedi, rastgeleni içeriye alıyor..

Katina biraz sonra kendisinin de kabahatli çıkarılması ihtimalini düşünerek:

— Beyefendi, dedi, dün yazıhaneye gelmişler.. Siz yokmuşsunuz.. pazar günleri köşkte bulunduğunuzu bildikleri için buraya göndermişler..

Faik Beyin vücudünden tatsız bir ürperme geçti. Yazıhanede bulunup ta işi orada halletmediğine teessüf etti. Fakat tek başına da katî bir karar vermesi ihtimali yoktu. Herhalde Dürdane Hanım efendinin fikrini alması lâzımdı. Yalnız ne var ki, sudan bir cevapla kadını atlatır, tatil günü hiç yoktan bir gaile meydana çıkmazdı, çünkü bu vaziyet kendisi kadar, belki daha ziyade Hanımefendinin de hoşuna gitmemişti. Dürdane Hanım âni bir şaşkınlık ve hiddet buhranı geçirmişti. Lemi Beye gelince onun yüzü bir kat daha sarardı ve gözlerinde sinirlilik pırıltıları uçuştu.

Dürdane Hanımefendi birden:

— Şimdi, dedi, bu çocuğu bir parça bohçası gibi kaldırıp buraya getirmenin mânası var mıydı?

Faik Bey dişlerinin arasından mırıldandı:

— Tabiî var.. fakat bunu siz de ben de anlamak istemiyoruz.

Sonra hizmetçiye döndü:

— Onları karşıki küçük odaya al, ben de geliyorum..

Emrini verdi. Aradan iki üç saniye geçmeden de salondan dışarıya çıktı. Kadri o aralık büyük annesine sordu:

— Bu, Neşet ağabeyimin kızı değil mi?

Dürdane Hanımefendinin yüzünün çizgilerinin her birinde ayrı bir hakaret ifadesi belirdi.

— Evet, dedi, hiç şüphesiz ta kendisi.. bir ay evvel dadısı ölmüştü. Faik, yine yanında muhafaza etmesi için kadının kocasına mektup yazmıştı. Adam, her nedense alıkoymamış, göndermiş..

Ağır ağır yerinden kalktı. Âzametli adımlarla hole doğru yürüdü.

Feride, Kadrinin yanına biraz daha sokuldu:

— Kuzum, diye sordu, Neşet ağabeyin de kim?

— Büyük annemin üvey kızının oğlu.. Viyanada sefaret kâtibi iken bir otomabil kazasına kurban gitti. Bir dansöz metresi varmış.. işte bu kız ondan olmuş.. ama sahi mi yalan mı, orasını Allah bilir.. belki kadın başkasından peydahladığı piçini Neşet ağabeyimden diye bize yamadı. Sütten yeni kesilmiş yavruyu cenaze ile beraber İstanbula gönderdi. Ben de o zaman henüz lisenin ilk sınıflarında okuyan bir çocuktum.. aklım belki bu işlere pek ermiyordu ama, herşey yanımda konuşulduğu için iyice hatırımda kalmış!.

Kadri, bunları anlatırken yavaş yavaş hole doğru ilerledi. Feride de onu takip etti. Karşıki küçük odanın kapısı açıktı. İçeride Faik Beyle kadın karşı karşıya ayakta duruyorlardı. Küçük kız da kadının yanında ellerini kavuşturmuş, boynunu bükmüştü. Mükâleme, sinirli bir hava içinde cereyan ediyordu:

— Ben Hüsnü Efendiye çocuğu yanında muhafaza etmesi için mektup yazmıştım. Buna rağmen yine kalkmış, göndermiş..

— Ne yapsın Beyefendi, karısı öldükten sonra adamcağız kendi başının derdine düştü. Maviş perişan, bakımsız kaldı..

— Efendim, ben onun yanına bir kadın yollıyacaktım.. yahut meselâ siz, mademki Hüsnü Efendi ile ahbapsınız, pekâlâ bu işi üzerinize alabilirdiniz..

— Ben mi, kabil değil Beyefendi. benim beş tane çocuğum var.. onlarla uğraşmaktan âcizim..

— O halde, hiç olmazsa çocuğu getireceğinizi bana vaktiyle haber vereydiniz de icap eden tertibatı alaydım.

— Hüsnü Efendi, şu sırada böyle şeyleri düşünecek bir halde değil.. hem bu masum kızcağız o kadar uslu ve sessiz ki kalacağı yerin hayatında hiçbir değişiklik yapmaz.. kimseyi rahatsız etmez..

— Pekâlâ.. mademki başka çare yok.. Maviş'i burada alıkoyacağız.. Hanımefendi de, demin söylediklerine bakılırsa, bu işe taraftar..

Faik Bey cüzdanını çıkardı. İçinden bir on liralık çekip kadına uzattı:

— Buyurun, dedi, buraya çocukla beraber gelmek için hiç şüphesiz bazı masraflar etmişsinizdir..

Kadın birdenbire geri çekildi:

(Devamı var)

Yavrunun kuvvetli, sağlam olması, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız.

Necati ismine dikkat

Bahçekapı: SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

Meşhur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan en mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

BUGÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 SENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir.

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR, SİYASÎ MİZAH MECMUASI

İDAREHANE

İstanbul, Ankara caddesi, No. 47

Telefon: 22129

ABONE

Türkiyenin her tarafı için: Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş.

Yabancı memleketlere: Seneliği 2000, altı aylığı 1000, üç aylığı 500 kuruş.

8 Kasım, 1945 Perşembe

Sayı: 85

20 Kuruş

Kış Hazırlığı

Herkes kışı nasıl karşılıyor, bilmem. Fakat ben, manto, şapka, iskarpin ihtiyacına karşı şimdiden en sağlam tedbiri aldım: Çantamda bir tane MİLLÎ PİYANGO bileti var!

DOKTOR

FAHRİ CELÂL

Sinir, kekemelik ve söyleme kusurları tedavisi

Cağaloğlu, No. 21
Telefon: 20785

Sahibi ve neşriyatmüdürü: Yusuf Ziya ORTAÇ
Basıldığı Yer İbrahim Horoz Basımevi

Sizi Saadete Götüren

PUDRANIZIN RENĞİ Hangisidir.

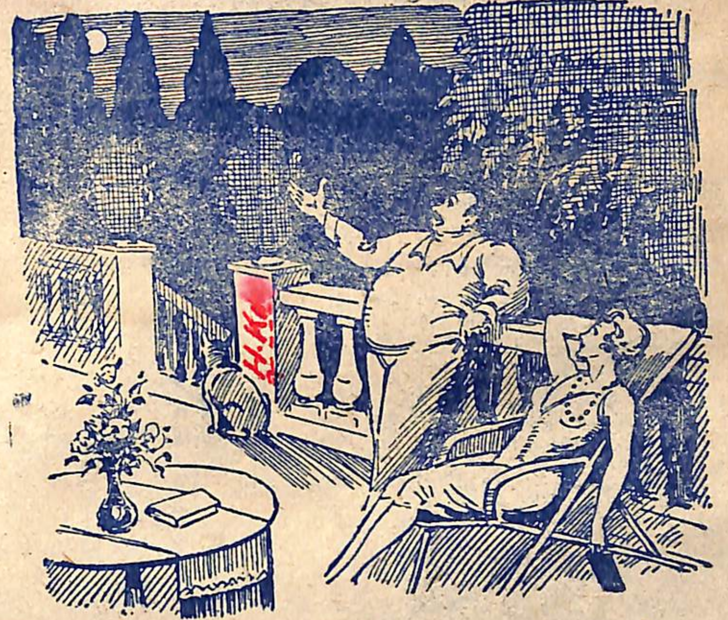
0 kadında 9 zu fena renkte bir pudra kullanırlar.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze «Makyajlı» ve çirkin bir manzara verir ve sizi daha yaşlı gösterir. En uygun rengi bulmanın yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün size parasız olarak gönderilecek Tokalon pudrasının yeni ve cazip renklerile yapınız. Bu yeni renkler, gayet modern ve âdeta sihrâmiz bir göz mesabesinde olan «Cromoscope» makinasile karıştırılmıştır. Bu makina, renkleri kusursuz ve tam olarak seçer. Artık «Makyajlı» bir yüze tesadüf edilmiyecektir. Cild ile imtizaç eden ve tabiî gibi görünen mükemmel bir pudradır. Tokalon pudrası, «krema köpüğü» ile beratlı ve hususî bir usul dairesinde karıştırılmıştır. Bu sayede rüzgârlı ve yağmurlu bir havada bile bütün gün sabit kalır. Hemen bugün Tokalon pudrasını tecrübe ediniz ve teninize ne derece bir güzellik temin edeceğini görünüz.

Dünya Karikatürleri

— Ne iyi karınız var sizin: Hergün böyle güzellerin resmini yapmanıza müsaade ediyor !..

Erkek — Şu mehtap bana neler hatırlatıyor, neler... Ya sana?

Kadın — Söyleyemem, darılırsın!

HAFTANIN SEÇME KARİKATÜRLERİ

— Zeytinyağına yine fındık yağı karıştırıyor musunuz ?..

— Geçti o bolluk devri bayım !.. Şimdi fındık yağına zeytin yağı karıştırıyoruz !..

— Cumhuriyet —

Hastalıklar — Tevekkeli bizim başımızı yiyemiyorlar !..

— Cumhuriyet —